

רשמה א.ב.

פרוטוקול מספר 12/ג'
מישיבת הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום ג', ז' בשבט תשי"ח - 28.1.58
בשעה 09.00

משתתפים:

- י. ריפתין - יו"ר
- ד. בר-דב-הא"י
- י. גרינברג
- ע. דגני
- ד. הכהן
- י. כהן
- י. כץ
- ח. לנדאו
- א. עבאס
- ש. פרלשטיין
- י. שופמן

מזמנים:

- ח"כ מ. קלמר
- מר רוזן - משרד הפנים
- מר צוימן - מינהל המים
- מר וירשובסקי - מינהל המים

סדר-היום:

מחירי המים לבנייה החדשה במועצות המקומיות
ובעיריות (הצעה לטה"י של ח"כ קלמר).

היו"ר י. ריפתין:

אני פותח את הישיבה.

קיבלנו מכתב ממזכירות הכנסת בו מודיעים כי
חבר הכנסת עמוס דגני נכנס לוועדת הפנים במקום ח"כ שורש. אני מקדם את
חבר הכנסת דגני בברכה.

הכנסת העבירה אלינו עוד בסוף הסוגי המושב הקודם
הצעה לטה"י של ח"כ קלמר בדבר מחירי המים לבנייה החדשה במועצות המקומיות
ובעיריות.

מ. קלמר:

הסכמתי להצעתו של שר הפנים להעביר את הצעת
לוועדת הפנים. יש מסיים שונים במדינה, ויש
מסיים שונים ברשויות המקומיות. מסיים אלה מאושרים ע"י שר הפנים, והם פחות
או יותר אחידים. אולם שונה הדבר בנוגע לתשלום עבור מים, ובייחוד
כשמדובר בבנייה לעולים החדשים. מחיר המים כאן אינו עומד בשום פרופורציה
למחיר הבנייה כולה. נוסף לכך, מחירים אלה אינם אחידים, אלא כל מועצה
קובעת מחירי מים לפי ראות עיניה.

יש בבעיה זו צד הנוגע גם ל"מקורות". בתוך
התשלום עבור המים יש גם מה שנקרא "תשלום עבור הזכות למים". פרט למחיר
עבור כל קוב מים דורשת מקורות כסף גם בעד הזכות הניתנת לאדם לקנות אצלה
מים. ואין הכוונה למחיר עבור חיבור המים, אלא בעד הזכות לקנות מים. דבר
זה מוזר במקצת, וטעון הסבר. אמנם נאמר לי פעם שמקורות משתתפת במפעלי-
מים שונים, בדיכוח וכו', ולכן דרושים לה מקורות מימון. אבל הסבר זה לא
נתקבל על דעת. כיוון שמקורות היא כיום הסוכנות היחידה למים במדינה
ונהנית מזכויות שונות מטעם המדינה - יש לפצוא לבעיה פתרון. העירייה,
כשהיא גובה את הסכום הכללי עבור חיבור המים, כוללת בתוכו גם את הסכום
שהיא מעבירה אח"כ למקורות עבור הזכות למים.

מ. קלמר:

יש ענין בוסף של הנחת ציבורות והבאת המים עד לדירה, כאן שונה המצב במקום למקום. במקום מסויים הגיעו לשיא: עבור יחידת דיוך לעולה חדש, יחידה בת 40 מ"ר, דורשים 300 לירות בעד הציבורות. מקרה זה היה הסיבה להצעת לסה"י. ואביא מספר דוגמאות:

בבני-ברק, למשל, המצב נוח יותר. שם עולים המים 60 ל"י ליחידה, מאחד שבונים שם בתים גבוהים יותר. שם התשלום הוא לפי גודל הפארש. עבור כל מ"ר משלמים 340 פרוטה. בוסף לכך מקבלת העירייה 200 פרוטה לכל מ"ר של בניה, ובוסף לזה - דמי חיבור לדירה - שלוש לירות, חיבור מד-מים ראשי - 20 לירות, ובעד מד-מים משני - חמש לירות לכל דירה.

בנתניה מקבלת העירייה תשלום קבוע פגל מגוש - 300 ל"י. (ע. דגני: בנתניה אין "מקורות") איצני יודע. אבל שם המחיר קבוע - 300 לירות עבור כל מגוש שבונים עליו עד ששה חודשים. בעד כל חדר בוסף אתה משלם עוד 25 ל"י. מחיר הדירה כולה איצני עולה על 5,000 לירות.

בזכרון-יעקב הגענו לשיא: 240 ל"י לדירה, פלוס 58 לירות זכות לפים, ביחד - 298 לירות לדירה בת שני חדרים. גם שם, כמו בנתניה, הבתים בעיקרם הם דו-משפחתיים.

לא באתי להרשיע. ייתכן שיש לזכרון-יעקב נימוקים לסכומים שדורשת שם העירייה. אבל המסתכן איצני חייב לסבול. הרשות המקומית גובה מסים והיא חייבת לתת לתושביה שירותים.

ועדת הפנים חייבת, לדעתי, למנות ועדה אשר תבדוק את המצב במספר עיריות, ובייחוד במקומות בהם בונים את השיכון הזול עבור העולים החדשים. הוועדה חייבת לברר אם אמנם קיים קיפוח או סחיטת-כספים. כי בסופו של דבר את הכסף משלם העולה החדש, גם אם בתחילה מוטל הסכום על חברות השיכון. ועולה כזה, כשהוא צריך להשיג הלוואה ולשלם על כך ריבית, קשה לו לעמוד בכך. הוועדה שתמנה תאסוף את כל האינפורמציה הדרושה, ותגיע למסקנות. הצעתי היא שהמסקנה הסופית תהיה שייקבע מחיר אחיד לפים, מחיר המתקבל על הדעת.

מר רוזן:

איצני יכול לעמוד על מה שנוגע למקורות. חברה זו איצנה כפופה למשרד הפנים, ולא נזכר לתת הסברים בכיוון זה, פרט לקביעת העובדה שהיא: הרשויות המקומיות שאין להן מפעלים-מים משלהן נאלצות לקבל מים מ"מקורות", וזו לוקחת מחיר די יקר בעד הזכויות וגם בעד שווי באזורים שונים. המחירים בעד זכויות המים משפיעים בהכרח גם על תחשיב המים במקומות השונים.

אם בוונת ח"כ קלמר היא לבדוק אם הסכומים במקומות השונים קיבלו אישור מצד שר הפנים - אפשר יהיה להביא פירוט כזה ולברר זאת אם יפנה ח"כ קלמר אליצני לגבי כל מקום ומקום. איצני חושב שבוועדה נזכר לפרט את המחירים השונים בכל מקום ומקום.

נכון שאין מחיר אחיד, ואסביר מדוע. ירושלים, למשל, מקבלת מים ממעיינות ראש-העין, וההעבדה עולה ביוקר רב. ברור שבבני-ברק יהיה המחיר שונה. הוא הדין באר-שבוע וצפת. הכל תלוי בשאלה אם יש מקורות מים בסביבה ואם יש במקום רשת של מתקני-מים, או צריך היה להשקיע כספים רבים בכך עקב גידול הישוב וכדומה. יש השתתפות שונה מצד הממשלה. רשות מקומית יכולה לקבל השתתפות בהוצאות החיבור באופן פרופורציונלי מכל בעל רכוש שאצלו באים להתקין את החיבור. הדבר צעשה לפי חישובים שונים, לפי יחידה. לא קל לעשות חישוב אחיד, גם משום שבמשך שנים רבות עשה לו כל מקום חישובים משלו. ייתכן שבאגרות יש עוד מקום לחשוב על מחיר אחיד. אבל בעיית המחיר האחד נוגעת למחירי המים בכלל ולא דווקא לשאלת החיבור או הזכות. בהצעת חוק המים החדשה יש הצעה של מתן הנחות והוזלות כדי להתקרב לאיזון אחיד של מים. עד היום לא יכול שר הפנים להפתיב לרשויות המקומיות מחיר אחד.

יש תזונה בפרט אחד. באפריל ש.ז. מינו שרי החקלאות והפנים ועדה משותפת עם מדינת ישראל למסק המים העירוניים. הוועדה קיימה ישיבות רבות. בימים הקרובים יצגיש לשרים דו"ח. ההנחה היסודית בדו"ח היא שמפעלי מים של הרשויות המקומיות חייבים להתנהל ללא רווחים וללא הפסדים. אם יתנהל תוך הפסדים - יצטרך בסופו של דבר הצרכן

סר רוזן:

להחזיר זאת. גם אז אין להניח שיהיה פהיר אחיד לכל המקומות. דבר זה אפשר לעשות רק באמצעות חוק המים.

אגרות המים נקבעות ברשויות המקומיות על סמך חוקי-עזר. כיוון שחוקי-העזר אינם אחידים בכל המדינה - דבר זה עצמו כבר מכניס שוני. כי עצם המושג של חוקי-העזר אומר שכל מקום קובע דברים מסויימים לפי התנאים הספציפיים שלו. את חוקי-העזר מאשר שר הפנים לאחר ששלח מבקר למקום והגיע לידי מסקנה שהמפעל אמנם פועל במסגרת מסויימת. נכון שיש רשויות רבות הגובות אגרות-מים גם בלי חוקי-עזר. מתוך 94 עיריות ומועצות מקומיות אפשר לומר ש-40% עדיין אין בהן חוקי עזר, בחלקן פשוט שאין להן מפעלי-מים. משלהן בכנסת נמצא עתה בדיון החוק להקצייט רכוש ציבורי אשר, אם יתקבל, יתן לנו אפשרות להסדיר את העניין לגבי אגודות מים שכיום נמצאות בידי פרטיות. המקומות שאין בהם חוקי עזר באמת קובעים מחירים לפי ראות עיניהם. לאחרונה הוציא שר הפנים שורה של הוראות לכל הרשויות המקומיות לפיהן הן חייבות לקבל חוקי עזר מתאימים, גם באותם מקומות בהם אין מפעלי מים מקומיים.

אני פוזן להודות שיש מקרים - ואנו יודעים על כך ידיעה כללית - שלמרות אישורו של שר הפנים גובים אגרות שלא על בסיס חוקי. יש במשרד ועדה מיוחדת הנקראת "ועדה לבדיקת מסים בלתי-חוקיים" המטפלת במסים שגבנו מבלי שיאושרו ע"י השר.

עכ"פ, אם ח"כ קלמר או מישהו אחר ירצה לדעת אם מקום כלשהו גובה את האגרות על סמך החוק או לא - יוכל לפנות אלינו ולקבל את הפרטים.

ס. קלמר:

פר רוזן אינו רואה את הבעיה כפי שהיא. הוא חושב שאנלי חברה זו או אחרת התלווונה ואין זה כך. עוררתי את השאלה בכנסת מתוך שאני יודע את מחירי המים. עוררתי את השאלה בכללותה: מחירי המים לבניה, שהם יקרים מאד וקשה לאנשים לעמוד בהם. ולדבריו של סר רוזן: אין השתתפות מצד הרשויות המקומיות במחיר הזכות למים, כיוון שאת הסכום גובים במלואו מן המשתכן.

אין בידי אינפורמציה פלאה בדיון. העליתי בכנסת את העובדות כפי שנתקלתי בהן, במיוחד הבעיה של זכרון-יעקב. אני חוזר אפוא על הצעת למנות ועדה שתבדוק את הדברים מקרוב ותסיק מסקנות. התירוץ של העיריות, כשהן באות לגבות את הסכום מהמשתכן, הוא ש"כך עולה להן הדבר". ואילו אני טוען שהעיריה עצמה צריכה להשתתף בהוצאות.

סר רוזן:

לא כל הצדדים של הבעיה גובעים למינהל המים. כל האלמנטים בחוק הקשורים לרשויות המקומיות נמצאים במידה רבה תחת השפעה מפורשת של שר הפנים.

אחד השטחים בהם נצטרך לעסוק בקשר עם דמי המים הוא ענין המסק האוטונומי של מים עירוניים בתוך כל רשות מקומית. כפי שאמר סר רוזן, אנו רוצים שהמים בכל עיר יהיו כעין מסך סגור.

בשנתיים האחרונות קרה לנו מקרה עם עיריית ת"א שפנתה אלינו בבקשת הדרבה ועצה בנושא זה שהעלה ח"כ קלמר. הוסבר לנו שקיים שם נוהג לגבות בעד חיבור בית אל רשות עירונית קיימת. דבר זה נקרא "אגרת ציבורית". באותו מקום היוותה אגרה זו סכום רציני של 3/4 מיליון ל"י. אזרחים אחדים אימצו להם משפט נגד העיריה, וביהמ"ש פסק שאין לעיריה זכות לאלץ את האזרחים לשלם זאת. המדובר הוא בחלקו של אותו בית בציבור הראשי. העיריה היתה אפוא חסרת-אונים לגבות את הסכום הזה, ואז פנו אלינו בשאלה מה לעשות כדי שהעיריה לא תפסיד כסף זה. הם אמרו שאם יפדדו את המים - לפי חוק מנדט המים - לא אחרי שצגמדה בנייתו של הבית אלא גם תוך כדי בנייתו, יצא שקוב מים יעלה לירות רבות. התייעצנו באותו ענין עם גורמים שונים. היה זה בספטמבר 1956. העיריה הבטיחה לנו שאינה מתכוונת להפוך זאת לשיטה, אבל לא ייתכן לגזול ממנה ענף-פרנסה זה ונוסף לכך לחייב אותה להכניס מודי-מים. לאחר התייעצות, ולאחר שקיבלנו הבטחה מעיריית ת"א שהם ביגשים להכניס מודי מים, הסכסנו על דעת שני המשרדים - הקלאות ופנים - לתת להם זכות שלא למדוד את המים למשך זמן הבניה, אלא יגבו זאת בהכנסה נפרדת, לא כמים מודדים. כל זה כקונצסיה לחפש שנים, פאוקטובר 1956. כיום אני סבור שלא היינו עושים כדבר הזה, לא היינו גותנים קונצסיה כזאת עוד.

מר נויסמן:

אבל עשינו את הקונצסיה הזאת כדי להחיש את הכנסת מודדי המים, ומתוך הכטחה שתצרוכת המים בשעת הבניה לא תהיה מופרזת. בכל מקרה אחר נעמוד בכל תוקף גם על מדידת מים תוך כדי הבניה.

א. עבאט:

אל לנו לשכוח שהמדובר הוא על עולים חדשים, ומוטב שנקיים בירור מקיף בבעיה. שמענו כאן הסבר בנוגע לת"א. אבל בת"א נבנים בתים משותפים, ואילו הבתים עבור העלייה החדשה שם הם מעטים. אני מציע אפוא שמשרד הפנים יספור לנו פרטים נוספים בשטח העלייה החדשה.

ד. הכהן:

אני חולק על דבריו של ה"כ עבאט. הסמכות הממלכתית חייבת לדאוג לחלוקת המים למקומות השונים, אבל לא להיכנס לפרטי המחירים. אם העירייה תיקח מחירים גבוהים מדי עבור המים - התושבים לא ירצו לבזר שם והגופים המתכננים יתכבזו בהתאם לכך את אזורי ההתישבות. עכ"פ, עלינו לחדול מן הצנטרליזם לפיו הכנסת ושר הפנים יחדרו לכל פינה. כל עיר יש לה ניואנסים משלה, ולא צריך לרכז הכל. פתח יתייב את כל הרשויות המקומיות לסלול דוקא כבישי-אספלט ולא כבישי-חול שבהם רוצים התושבים והעולים להם פחות. אינני רוצה שהכנסת תיקח לעצמה סמכות כזאת; היא לא מגיעה לה.

ד. בר-רב-גאט:

אין אני רואה כל תועלת מעשית בדיון זה. כי ביהט לעצם העובדה שעודר ה"כ קלמד שמחירי המים שונים במקומות השונים, אין חילוקי-דעות. השאלה העומדת היא: מה יכולה הוועדה לעשות? האם היא יכולה ליזום חוק בדבר מחירי-חיבור שיהיו אחידים בצרף כולה? אני ספיר את התרופה שמציע ה"כ הכהן, בדבר התחרות בין הרשויות המקומיות. בארצנו הדבר הזה אינו פשוט כל-כך. עכ"פ, לא נוכל ליזום חוק כזה של אחידות המחירים. אני שולל בדרך-כלל את רשות היזמה של הוועדות לחקיקה, ובפרט כאן.

המסקנה היחידה שאנו יכולים לקבוע היא כי לאחר ששמענו את הצדדים, נוכחנו שאמנם ההוצאות שונות במקומות השונים. אם הממשלה או מישהו מחברי הכנסת יטיחון מכך מסקנה ויגישו הצעת חוק - נתרוכח על כך בכנסת. אבל בשלב זה נסתים כאן הדיון.

ה. לנדאו:

אני מצטרף לדבריו של ה"כ בר-רב-האי. אין אפשרות לדון כאן בשאלה, כי אין קנה-מידה אובייקטיבי וכללי לדיון כזה. אילו היו מחירי החיבור נקבעים על-סמך הישוב של הוצאות החיבור - היה המצב שונה. בדרך-כלל נקבע מחיר כללי, והוא מנוצל בצורתם של הכנסה לעירייה. וזהו מקור-הכנסה נוח, כיוון שאינו נעשה בצורה ישירה מן האזרח הצרכן, אלא מגוף קטן של קבלנים וחברות שיכון, והעירייה אינן מסתכנות עי"כ באי-פופולריות. אבל אינני יודע באיזו מידה אנו יכולים להתערב בענין. ההתערבות היחידה יכולה להיות בצורה של המלצה כללית למשרד הפנים שלא ייעשו ע"י העירייה רווחים מן האגרה הזאת. ואני מפקפק אף אם המלצה כזאת כדאית, כי אולי כדאי באמת להשאיר שטח כלשהו לפעולה עצמית של העירייה כדי שתוכל לעודד או למנוע בעזרתו בניה ע"י קביעת מחירי-חיבור.

ש. פרלשטיין:

גם אני חושב כך. בעיית החיבור איננה בעיית חיבור המים בלבד, אלא היא נוגעת גם לענין חיבור צינור הביוב ועוד. אם המדובר הוא על מחיר המים לבניה, כבר אמר מר נויסמן שהכרונה היא ללכת בדרך מסוימת. אשר לחיבור - יש בעיה גיאוגרפית של המקום, המרחק אליו וכו', ובכך איננו יכולים לטפל. אם לטפל - עלינו לעסוק בכל השטחים, כולל ביוג. איננו יכולים להמליץ אפילו על הבחיה כללית או חוק אחיד.

משום כך אני מציע שהוועדה תחווה את דעתה כי אין היא רואה כל אשדות לקבוע עמדה כלשהי בענין זה.

הי"ר י. ריפתין:

אי-אפשר לומר שאין לכנסת שייכות לענין זה כי הכנסת החליטה שהענין שייך לה. הממשלה שמעה את הצעת ה"כ קלמד, ולא התנגדה להעביר את הענין לוועדה.

היו"ר י. ריפתין:

לדבריו של ח'כ הכהן: יש בארצנו בעיות מיוחדות במינן; והמיוחדת שבהן - בעיית העלייה החדשה. אי-אפשר למסור את כל הסמכויות בענין קליטת עלייה לידי הרשויות המקומיות, ודרושה התערבות של המדינה בתור צד בעניינים הללו. והשאלה היא אם בעיית מחירי הבניה והמים היא שאלה פוניציפליים טהורה או לא.

שפענו גם מפי נציגי הממשלה שיש בעיות, ושחבר הכנסת קלמר לא דיבר בהלל ריק. גם סר נוימן דיבר על בעיית הביצוע של חוק מודרי המים. זוהי בעיה שהכנסת עסקה בה.

אינני מדבר אפוא עכשיו לגופו של ענין, אבל אני מציע שהוועדה לא תעבור בקלות על הענין לסדר-היום.

פ. קלמר:

יש יד מכוננת בסדינה הזאת, השולחת את העולים אם לחיפה או לדרום, ואין כאן שאלה של יזמה חפשית מצד הרשויות המקומיות. כי אחרת יבואו כל העולים החדשים לת"א. והכוונה זו נעשית ע"י משרד מסלתי, משרד העבודה. אם כך - חובת הממשלה להסדיר גם את הבעיה הזאת. ייתכן שהוועדה תגיע לכלל מסקנה שאין זה אסון אם חיבור המים ליחידת דיור בת 40 מ"ר תעלה 300 ל"י. אבל אם איננו חושבים כך, ואם הכנסת העבירה את הבעיה לוועדת הפנים - על הוועדה לדון בדבר ולהציע הצעה מעשית לפתרון.

לא ביקשתי שהוועדה תסיק מסקנות כבר בישיבה זו. ביקשתי שתתפנה ועדה מצומצמת שתשב עם נציגי הממשלה ותגדר פרטים.

ח'כ לנדאו אמר שמש זה הוא מקור הכנסה לעיריות. העיריות נאחזות בכל קש של הכנסה. השאלה היא אם הכנסת צריכה לסמוך את ידיה על דברים כאלה. פט זה לא צריך ליהפך מקור הכנסה לעיריות, ולהיפך. הרשות המקומית צריכה להשתתף בהוצאות חיבור המים לבתי העולים החדשים.

י. כץ:

לא נכון להעמיד את השאלה בצורה כללית. אמנם אנו מתכוונים לעולים החדשים, אבל יכול לצאת שהנהגים יהיו דוקא אנשים היכולים לשלם. רוב העיריות מתחשבות, כשהן קובעות את מחיר החיבור, בהוצאות הממשליות של החיבור. הן גם משקיעות כספים בפיתוח חיבורי-מים, בלוב וכו', כדי לקלוט עולים. אין לראות גזלנים דוקא ברשויות המקומיות שענין לרווחים ומצאו את השעיר לעזאזל: העולה החדש. אנו יכולים אפוא לבקש פרטים כיצד נוהגת הממשלה לגבי השיכוכים המיוחדים שהיא בונה עבור העולים החדשים, אבל לא לגבי כל השיכוכים הנבנים ושאליהם נכנסים עולים חדשים. אני בטוח שגם באותן העיריות שהזכיר ח'כ קלמר נעשות פעולות רבות למען העולים.

עומד עכשיו לדיון בכנסת חוק המים. ייתכן שגם בו צריך יהיה להוסיף פסקה בדבר הבניה המיוחדת לעולים החדשים. אבל אין לדבר על אחידות במחירי המים, כי גם ההוצאות שונות.

בכל אופן, הוועדה צריכה לבקש ממשרד הפנים שיבדוק את המצב באופן אינדיבידואלי ויפעל בהתאם למה שהובע כאן, מאחר שאין דעת הוועדה נוחה מכך שמשתמשים בסכומים אלה לרווחים סופרז'ים לעיריות.

י. גרינברג:

אם הכנסת העבירה את הענין לוועדה - אין לוועדה כל זכות לומר שאין לה ענין בכך. ינו חייבים לחוות דעה. השאלה היא: מה היא העמדה? אדוּבא אפוא, נתעסק בבעיה, אל נתחמק מכך, ואולי נמצא פתרון.

היו"ר י. ריפתין:

אני מציע שלא לקבל החלטה בישיבה זו. אנו בדברים עם נציגי הממשלה, וביחד נבנה להביא לישיבה הבאה הצעה סוטכפת לפני הוועדה.

סר נוימן:

פינהל המים והמשרדים השונים מעוניינים לשקוד על כך שהבניה לא תיעשה במים בלתי-מודרים. כדאי שגם הוועדה במסקנותיה תדגיש דבר זה איננו רצוי, ושלא רצויה חפיפת המושגים של דמי המים ודמי החיבור. אני מבקש שהוועדה תדגיש את הצורך בהכנסת מודרי מים גם לבניה.

ד. בר-רב-האי:

כדי לטנוד כל אי-הבנות אני רוצה לומר שאין חברי הכנסת לנדאו, פרלשטיין ואנוכי חולקים על כך שהעובדה שהעלה ח"כ קלמר שחברי המים במקומות השונים הם שונים - נכונה. אין גם חילוקי-דעות בינינו שאנו חייבים תשובה לכנסת אם היא העבירה אלינו את הבעיה.

הענין העומד לויכוח ולהכרעה הוא אם נצטרף המלצה שר הפנים, כשהוא מאשר חוקי עזר, ישאף לאיחוד ההוצאות הללו ולהוזלתן, או שלא נצטרף המלצה כזו משום שאנו חושבים שזהו עניינן של הרשויות המקומיות.

סר רונן:

אין חולקים על העובדה שיש אי-אחידות. אבל לא קל לשנות זאת. אם לתת הנחה לעולים חדשים - למה דוקא למים ולא לפיתוח, חשמל ועוד? ואם לתת הנחות בכל השטחים - מניין תיקח העירייה את הכספים? העולה החדש, שכופים עליו כאילו להיות בעל-בית, צריך לשלם גם ארנונת רכוש. האם ישתנה מצבו אם במקום המחיר עבור חיבור המים יצטרך לשלם אותו כסף כארנונת רכוש מוגדלת?

פ. קלמר:

יש הנחות בארנונת רכוש לעולים חדשים במשך חמש השנים הראשונות.

י. כץ:

רק הממשלה משחררת, אבל לא העירייה.

סר רונן:

הדו"ח של הוועדה שהזכרתי קודם טרם נחתם וטרם הועבר לשרים לחוות-דעת. אבל נתגבשה שם הדעה שיש צורך להפוך את משק המים של הרשויות המקומיות למפעל שיתופי ללא רווחים וללא הפסדים. הכסף בסופו של דבר צריך לחזור לעירייה, ואם לא בצורה של מחיר עבור חיבור המים - תיקח העירייה כספים מהאזרח בצורה אחרת.

רצינו לבחון את תגובתן של הרשויות

המקומיות להצעתה זו של הוועדה המשותפת הבינ-משרדית. והתגובות היו חריפות: ומה יהיה על בתי-הספר למשל? זכותו של העולה החדש לקבל שירותים קודמת לחובתו לשלם עבורם. זוהי עובדה-החיים שלנו. דבר זה מתבטא בסעד, חינוך, בריאות, תאורה וכו'. והרשויות המקומיות שואלות: מניין ניקח? מי בכל זאת ישלם? האם הממשלה תתן פענקים יותר גדולים? סוף-סוף העירייה איננה עסק פרטי. היא צריכה לגבות מסים ולהשקיע אותם גם בקליטת העלייה.

לפני כשנה-דחצי הוציא שר הפנים הוראה

במסגרת חוק עזר למים שהתשלום יהיה לפי החוק לפי-מדידת מים שהכנסת חוקקה ביוני 1955. חוק זה אומר: אין למכור מים ואין לגבות מחיר אלא לפי מדידה בלבד. הרשויות המקומיות התקופפו נגד זה. הן דורשות סכום קבוע, בין אם האדם השתמש במים או לא, ושר הפנים נאלץ לשנות את ההוראה. זהו באלצים לקבוע שיהיה תשלום קבוע בעד המים גם כשאדם אינו משתמש בהם, ומתוך העקרון שמשק המים צריך להיות פאוזן. כי אם נלך בדרך של הפסדים במשק המים - על כרחנו נצטרך ללכת בדרך של הגדלת מסים ממקור אחר.

הינ'ר י. ריפתין:

בסיום הישיבה ברצוני למסור לחברים מספר הודעות:

הפגישה שצריכה היתה להתקיים הערב בעיריית ירושלים - נדחתה בגלל קבלת-הפנים שתיערך הערב למשלחת הפרלמנטרית הצרפתית.

לפני כשנה קיימנו סיור במקומות הקדושים

בצפון מנהל משרד הדתות פנה וביקש שהוועדה תקיים עתה סיור שני ומסלים, גם לקראת חגיגות העשור והשיפורים שחלו במקומות השונים. הוא הציע סיור בין יומיים. לדעתי לא נוכל להקדיש יותר מיום אחד לסיור, ונצטרך לקבוע את המועד. כן יש הזמנה של משרד המשטרה לביקור בבתי-הסוהר.

עדיין לא קיבלתי ממשרד הפנים את הנוסח

הסופי של החוק להקניית רכוש ציבורי. מיד פשאקבלו - נחזור לדיון בחוק זה.